

VÆRD AT VIDE

om lærlinge på vvs-området

MARTS 2024, NR. 7

I denne information forsøger TEKNIQ Arbejdsgiverne at besvare de oftest forekommende spørgsmål om administration af lærlinge. Vi håber, at den vil gøre gavn hos mester eller lønningbogholder i virksomheder med lærlinge.

VVS-OVERENSKOMSTEN	ALMINDELIGE LÆRLINGE	VOKSENLÆRLINGE – FYLDT 25 ÅR												
Lønsatser Punkt 26, stk. 2	<p>Vvs´ere, vvs- og blikkenslager, vvs- energispecialet, ventilationstekniker, installationstekniker</p> <table><thead><tr><th>Lønperiode</th><th>Trin 1</th><th>Trin 2</th><th>Trin 3</th><th>Trin 4</th><th>Trin 5 (EUX)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Lønsats kr./time</td><td>75,30</td><td>86,80</td><td>108,30</td><td>124,55</td><td>136,80</td></tr></tbody></table>	Lønperiode	Trin 1	Trin 2	Trin 3	Trin 4	Trin 5 (EUX)	Lønsats kr./time	75,30	86,80	108,30	124,55	136,80	<p>En voksenlærling er en lærling, der er fyldt 25 år ved uddannelsesaftalens påbegyndelse.</p> <p>Voksenlærlinge aflønnes med minimallønnen pr. time på 136,10 kr.</p>
Lønperiode	Trin 1	Trin 2	Trin 3	Trin 4	Trin 5 (EUX)									
Lønsats kr./time	75,30	86,80	108,30	124,55	136,80									
Øvrige løntillæg	<p>Hvis lærlingen har gennemført grundforløbet forud for læretidens start, indplaceres lærlingen på trin 1 de første 6 måneder. Herefter sker indplaceringen i et helt år på trinene 2, 3 og 4.</p> <p>Smudstillæg betales med pr. time 10,85 kr.</p> <p>Overtidstillæg for lærlinge udgør pr. time: For den første og anden klokke time efter normal arbejdstid 44,55 kr. For alle øvrige timer 97,35 kr.</p>	<p>Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.</p> <p>Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.</p> <p>Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.</p>												
Lærlinges opsparingskonto Punkt 26, stk. 7	<p>Almindelige lærling har en opsparingskonto, der udgør en fritvalgsordning og finansiering af lærlingenes feriefridage.</p> <p>Opsparingen udgør pr. 1. marts 2024 11,5 % af den ferieberettigede løn.</p> <p>Når lærlingen ønsker at afholde en feriefri dag, udbetales et beløb, svarende til lærlingens timeløn på tidspunktet for afholdelse af en feriefri dag.</p> <p>Der kan aldrig udbetales mere end det til enhver tid hensatte beløb.</p> <p>Ved kalenderårets afslutning tømmes opsparingskontoen på samme måde som svendenes SH-opsparing, hvis der ikke er indgået anden aftale.</p> <p>I de tilfælde, hvor lærlingen er omfattet af en arbejdsmarkedspension hos PensionDanmark, kan lærlingen i stedet vælge af få restbeløbet udbetalt eller helt eller delvist indbetalt til pensionskassen.</p>	<p>A) Voksenlærlinge opsparer på sin SH-konto 12 %, som dækker forskudsbetaling på SH-dage og feriefridage.</p> <p>B) Herudover indbetales yderligere 3,0 % af den ferieberettigede løn, som stilles til rådighed for medarbejderens frie valg. Dette bidrag reguleres:</p> <p>Det kan aftales med den enkelte voksenlærling, at bidraget efter ovennævnte punkt B udbetales løbende sammen med lønnen. Det er dog en forudsætning, at virksomheden kan dokumentere, at der har været dialog om den løbende udbetaling. Overenskomst-parterne opfordrer til, at virksomheden tager initiativ til en dialog med voksenlærlingen om SH-/fritvalgsordningens muligheder. Hvis der sker løbende udbetaling af bidrag til SH-/fritvalgsordningen, skal der ikke beregnes feriegodtgørelse/ferietillæg af disse bidrag.</p> <p>Søgne- og helligdagsbetaling udbetales til voksenlærlinge i form af et forskudsbeløb i forbindelse med den enkelte søgnehelligdag samt 1. maj, Grundlovsdag, Juleaftensdag og Nytårsaftensdag.</p> <p>Beløbet udgør pr. dag 1.200,00 kr.</p>												

VVS-OVERENSKOMSTEN	ALMINDELIGE LÆRLINGE	VOKSENLÆRLINGE – FYLDT 25 ÅR
<p>Lærlinges opsparingskonto Punkt 26, stk. 8</p>		<p>Udbetalingen af forskudsbeløbet finder sted samtidig med lønnen for den lønningsperiode, hvori søgne- og helligdagen(e) falder.</p> <p>Voksenlærlinge har straks ved ansættelsen ret til den anførte forskudsbetaling, idet der dog aldrig kan udbetales større beløb end det til enhver tid henlagte beløb.</p> <p>Forskudsbeløbet for 1. januar fradrages i alle tilfælde søgne- og helligdagsbetalingen for det foregående kalenderår.</p> <p>Voksenlærlinge er omfattet af en optrapningsordning af SH-opsparing for nyoptagne virksomheder i TEKNIQ Arbejdsgiverne, hvis en sådan er indgået i henhold til Punkt [XX].</p> <p>Restudbetaling af opsparings- og SH-opsparing Ved sidste lønudbetaling for december måned udbetales det evt. resterende beløb til søgne- og helligdage, overenskomstmæssige fridage og feriefridage til lærlinge, medmindre lærlingen inden den 30. november har fremsat ønske om, at restbeløbet – eller en del deraf – indbetales som ekstraordinært pensionsbidrag i det omfang lærlingen er omfattet af pensionsordningen.</p> <p>Udbetaling ved fratræden Ved fratræden sker opgørelse og udbetaling af restbeløbet ved førstkomende lønudbetaling.</p>
<p>Pension Punkt 26, stk. 8</p>	<p>Pensionen skal oprettes hos PensionDanmark.</p> <p>Lærlinge, der er fyldt 18 år, omfattes pr. 1. november 2023 af den samme arbejdsmarkedspension, som er gældende for VVS-svendene.</p> <p>Arbejdstagerbidraget udgør 2 % og arbejdsgiverbidraget udgør 10,15 %.</p> <p>Overenskomstkoden for lærlinge, der er fyldt 18 år, er efter den 1. november 2023 4510.</p> <p>Se nærmere omkring de nye regler på Tekniq.dk (Lærlingepension).</p>	<p>Pension senest efter 6 mdr.</p> <p>OBS! Dog skal voksenlærlinge have pension fra uddannelsens begyndelse, hvis lærlingen allerede var omfattet af en arbejdsmarkedspension.</p> <p>Voksenlærlinge følger herefter de samme bestemmelser som almindelige lærlinge der er fyldt 20 år.</p> <p>Overenskomstkoden for voksenlærlinge er 4510.</p>

VVS-OVERENSKOMSTEN	ALMINDELIGE LÆRLINGE	VOKSENLÆRLINGE – FYLDT 25 ÅR								
	<p>Forhøjet pension ved barselsorlov Under de 14 ugers barselsorlov (pr. 1. juli 10 uger) indbetales et ekstra pensionsbidrag til medarbejdere med 9 måneders anciennitet på det forventede fødsels-tidspunkt. Pensionsbidraget udgør 12,75 kr. pr. time.</p> <p>Arbejdsgivernes bidrag udgør 2/3 og den ansattes 1/3 af ovennævnte beløb på.</p> <p>Med virkning for fødsler henholdsvis modtagelse ved adoption efter 1. juli 2023 udgør bidraget til forhøjet pension ved barselsorlov pr. time 22,14 kr.</p> <p>Arbejdsgivernes bidrag udgør 5/6 og den ansattes 1/6 af ovennævnte beløb.</p>	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.								
<p>Sundhedsordning og Forsikringsordning Punkt 26, stk. 11 og 12</p>	<p>Med virkning fra 1. november 2023 er lærling fra og med det fyldt 18 år omfattet af PensionDanmarks Sundhedsordning.</p> <p>Lærlinge uden pensionsordning omfattes af en særlig forsikringsordning med en skattefri forsikringssum på 100.000,00 kr. ved dødsfald, kritisk sygdom og førtidspension.</p>	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.								
<p>ATP Punkt 26, stk. 9</p>	<p>Lærlinge er fra det fyldte 16. år omfattet af Arbejdsmarked Tillægspension ATP.</p> <p>For 14-dages lønnede lærlinge gælder, at der IKKE skal betales/beregnes ATP-bidrag af ferietimer og SH-timer. Det vil sige, at ATP-bidraget for lærlinge i lønperioder, hvor der er feriedage eller SH-dage, skal reduceres. Dette er af væsentlig betydning for det samlede årlige ATP-bidrag og for de omkostninger/bidrag mv., der afregnes på basis af virksomhedens bidrag til ATP.</p>	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge. For voksenlærlinge da venligst se ovenfor ved emnet "Lærlinges opsparingskonto.								
<p>AUB – Arbejdsgivernes lønrefusion mv. under skoleophold</p>	<p>Lønrefusion til arbejdsgivere fra AUB, Arbejdsgivernes Uddannelses Bidrag, udgør med virkning fra 1. januar 2024 pr. uge maks.</p> <table border="0"> <tr> <td>1. års lærlinge</td> <td>3.110 kr.</td> </tr> <tr> <td>2. års lærlinge</td> <td>3510 kr.</td> </tr> <tr> <td>3. års lærlinge</td> <td>3.860 kr.</td> </tr> <tr> <td>4. og 5. års lærlinge</td> <td>4.460 kr.</td> </tr> </table> <p>Refusion af virksomhedens udgifter til befordring udgør 80 % af udgifterne, dog højst af udgiften svarende til billigste offentlige transportmiddel.</p> <p>Når du får et orienteringsbrev fra AUB, logger du på selvbetjening og godkender oplysningerne om befordring. Derefter bliver tilskuddet udbetalt på NemKonto.</p> <p>Yderligere information om AUB kan tilgås via følgende link Virksomhedens bidrag til ATP</p>	1. års lærlinge	3.110 kr.	2. års lærlinge	3510 kr.	3. års lærlinge	3.860 kr.	4. og 5. års lærlinge	4.460 kr.	<p>Der skal ansøges om forhøjet lønrefusion til voksenlærlinge. Den forhøjede lønrefusion udgør maksimalt pr. uge 5.480 kr.</p> <p>Ansøgning skal kun ske én gang for læreforholdet og kan ske på www.virk.dk fra starten af læreforholdet. I øvrigt samme bestemmelser som almindelige lærlinge.</p>
1. års lærlinge	3.110 kr.									
2. års lærlinge	3510 kr.									
3. års lærlinge	3.860 kr.									
4. og 5. års lærlinge	4.460 kr.									
<p>Ferie Punkt 26, stk. 19</p>	<p>Lærlinge er omfattet af ferielovens regler.</p> <p>Under ferie ydes der feriegodtgørelse på 12,5 % af den samlede ferieberettigede løn.</p> <p>Lærlinge har ret til betalt ferie i 5 uger i den første og anden ferieafholdelsesperiode, efter at ansættelsesforholdet er begyndt. Virksomheden betaler fuld løn under ferie det omfang, lærlingen ikke har optjent feriegodtgørelse, hvilket kan stamme fra tidligere ansættelse eller nuværende ansættelse.</p>	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.								

VVS-OVERENSKOMSTEN	ALMINDELIGE LÆRLINGE	VOKSENLÆRLINGE – FYLDT 25 ÅR
	<p>Ferieoptjeningsperioden går fra den 1. september til den 31. august.</p> <p>Ferien kan afholdes i ferieafholdelsesperioden, som udgør ferieåret tillagt 4 måneder, hvilket vil sige fra og med 1. september til og med 31. december året efter.</p> <p>Hovedferieperioden udgør perioden fra 1. maj til 30. september.</p> <p>Hvis lærlingen ikke har optjent et tilstrækkeligt antal feriedage, gælder nedenstående:</p> <p>Er læreforholdet begyndt i perioden 2. september til 31. oktober, har lærlingen en tilsvarende ret til betalt ferie i 5 uger i den ferieafholdelsesperiode, der knytter sig til ferieåret.</p> <p>Er ansættelsesforholdet begyndt i perioden 1. november til 30. juni, har lærlingen ret til 3 ugers betalt hovedferie i hovedferieperioden og 5 dages betalt ferie under virksomhedslukning før hovedferieperioden.</p> <p>Virksomhederne opfordres altid til at undersøge om lærlingen har feriepenge fra tidligere ansættelser til gode, idet disse feriepenge skal modregnes i lønnen. Lærlingen kan hente disse oplysninger via feriepengeinfo.dk.</p>	
<p>Feriefridage Punkt 26, stk. 18</p>	<p>Lærlinge tildeles 5 feriefridage. Disse afholdes i perioden 1. januar til 31. december.</p> <p>På lærlinges opsparingskonto hensættes 2,4 % (procentsatsen er indregnet i procentsatsen i punkt 26, stk. 8) af den ferieberettigede løn til dækning af betaling af 5 feriefridage.</p> <p>Lærlingen får ved afholdelse af en feriefridag udbetalt et beløb fra kontoen svarende til sin sædvanlige løn på tidspunktet for afholdelse af en feriefridag.</p> <p>Der kan aldrig udbetales mere fra kontoen end det til enhver tid hensatte beløb.</p> <p>Feriefridagene placeres efter samme regler som placering af restferie.</p>	<p>Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.</p> <p>For voksenlærlinge da venligst se ovenfor ved emnet "Lærlinges opsparingskonto.</p> <p>Opsparingsprocenten er 15 % pr. 1. marts 2024.</p> <p>Husk, at det er et pensionsberettiget beløb.</p>
<p>Sønehelligdage Punkt 26, stk. 16</p>	<p>Almindelige lærlinge er ikke omfattet af SH-opsparing. De får i stedet sædvanlig løn i forbindelse med søgne- og helligdagene.</p>	<p>For voksenlærlinge da venligst se ovenfor ved emnet "Lærlinges opsparingskonto.</p>
<p>Øvrige fridage Punkt 26, stk. 17</p>	<p>Almindelige lærlinge har følgende fridage med løn: 1. maj, Grundlovsdag (5. juni), juleaftensdag (24. dec.), nytårsaftensdag (31. dec.). Dette gælder også under skoleophold.</p>	<p>Voksenlærlinge har de samme fridage som almindelige lærlinge, men deres betaling følger af ovenstående i emnet "Lærlinges opsparingskonto.</p>
<p>Orlov i forbindelse med barsel Punkt 26, stk. 21</p>	<p>Lærlinge er omfattet af den gældende lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel (barselsloven), ligesom de har samme frihedsrettigheder, der fremgår af Punkt 13. Lærlinge modtager sædvanlig løn under graviditets-, barsels- og forældreorlov, og virksomheden kan modtage dagpengerefusion.</p> <p>Refusionen kan dog ikke overstige den udbetalte løn.</p>	<p>For fødsler og adoptioner ind til og med 30. juni 2023 gælder for voksenlærlinge at de følger bestemmelserne i VVS-overenskomstens Bilag 21 om graviditet og barsel, i det timelønnen dog ikke kan overstige overenskomstens minimalløn i punkt 3, stk. 1.</p> <p>For børn født eller modtaget 1. juli 2023 eller senere gælder følgende:</p>

Orlov i forbindelse med barsel – fortsat

Betingelserne for at oppebære betaling efter denne bestemmelse er:

- 1) At medarbejderen, på det forventede fødsels- eller modtagelsestidspunkt har 9 måneders anciennitet i virksomheden, og
- 2) At arbejdsgiveren er berettiget til refusion svarende til den maksimale dagpengesats. Såfremt refusionen måtte være mindre, nedsættes betaling til medarbejderen tilsvarende.

Dog indregnes ikke smudstillæg, tillæg ved skiftende arbejdssteder og tillæg for rejsearbejde.

Betalingen under orlov indeholder den ved lovgivningen fastsatte maksimale dagpengesats.

Timelønnen for voksenlærlinge kan ikke overstige overstige enskomstens minimalløn pt. pr. time 136,10 kr. Udgifterne til barsel i den enkelte virksomhed udlignes via den af TEKNIQ Arbejdsgivernes etablerede barselsfond.

Arbejdsgiveren yder til medarbejdere, betaling under fravær på grund af barsel fra 4 uger før forventet fødselstidspunkt (før: graviditetsorlov). Endvidere ydes til de samme medarbejdere betaling i indtil 10 uger efter fødslen (før: barselorlov).

Til adoptanter ydes betaling under barsel i op til 10 uger fra barnets modtagelse.

Arbejdsgiveren yder betaling i indtil 2 uger i forbindelse med fødslen, til den anden forælder. (før: fædreorlov)

Arbejdsgiveren yder endvidere betaling under orlov i indtil 24 uger (før: forældreorlov).

Af disse 24 uger har den forælder, der afholder orlov efter Punkt 13 stk. 2, ret til at holde 9 uger, og den anden forælder har ret til at holde 10 uger.

De resterende 5 ugers orlov ydes enten til den ene eller anden forælder, eller deles mellem dem.

De 24 uger skal afholdes inden for 52 uger efter fødslen.

Holdes orloven, der er reserveret den enkelte forælder ikke, bortfalder betalingen.

Hver af forældrenes orlov kan maksimalt deles i to perioder, medmindre andet aftales.

Medmindre andet aftales, skal orlov med betaling efter Punkt 13 varsles med 3 uger.

Hvis barselslovens frister for varsling af orlov ikke overholdes, kan den ønskede orlov først påbegyndes ved udløbet af de angivne frister regnet fra varslingens afgivelse, medmindre andet aftales.

Alle eventuelt eksisterende ordninger med arbejdsgiverbetaling ved barsel kan opsiges til bortfald efter reglerne i Punkt 30.”

Sygdom

Lærlinge har fuld løn under sygdom.

Under rettidig anmeldt og dokumenteret sygdom yder virksomheden i indtil 9 uger en betaling til voksenlærlinge med mindst 2 mdrs. anciennitet.

Voksenlærlinge betales en løn svarende til det indtægtstab den pågældende har lidt ved normalt produktivt arbejde. Timelønnen kan dog aldrig overstige den anførte sats i Punkt 3, stk. 1.

Dog indregnes ikke smudstillæg og tillæg ved rejsearbejde.

Såfremt det er aftalt at indregne smudstillæg iht. punkt 26, stk. 13, jf. punkt 3, stk. 10, skal disse også betales under sygdom. Ved regulering af tillægget skal lønnen reguleres tilsvarende.

Lønnen under sygdom indeholder den ved lovgivningens fastsatte maksimale dagpengesats.

Tilbagefald på grund af samme sygdom

Ved tilbagefald på grund af samme sygdom inden for 2 uger fra fraværsperiodens udløb, regnes arbejdsgiverens betalingsperiode fra den 1. fraværsdag i den første fraværsperiode.

Sygedagpengerefusion

Retten til betaling stopper, såfremt sygedagpengerefusionen fra kommunen ophører og dette skyldes voksenlærlingens forsømmelse af de pligter, der følger af sygedagpengeloven.

I de tilfælde hvor virksomheden allerede har udbetalt sygeløn/sygedagpenge til voksenlærlingen, kan virksomheden for perioden forud for ophøret alene modregne et beløb svarende til den tabte sygedagpengerefusion i voksenlærlingens løn. Dette kan dog ikke finde sted, hvis tabet af refusion skyldes virksomhedens for sene indsendelse af refusionsblanketten.

Når voksenlærlingen har underskrevet og afleveret refusionsblanket for sygedagpenge til virksomheden, er virksomheden ansvarlig for indsendelse til kommunen.

Sygeferiegodtgørelse

Voksenlærlingen har ret til sygeferiegodtgørelse i henhold til ferieloven. Ferieloven er optrykt som bilag 1.

Søgnehelligdagsgodtgørelse under sygdom.

Der beregnes søgnehelligdagsgodtgørelse under fravær på grund af sygdom, hvis voksenlærlingen før sygdommens indtrædelse har mindst 12 måneders beskæftigelse i virksomheden. Heri medregnes tidligere beskæftigelse inden for de sidste 24. mdr.

Periodens længde for søgnehelligdagsgodtgørelse
Søgnehelligdagsgodtgørelse ifølge ovenstående ydes ved fravær på mere end 3 dage og for sammenlagt højst 4 mdr.

Arbejdspladsen forlades i forbindelse med sygdom
Hvis en voksenlærling efter forudgående aftale med arbejdsgiveren må forlade arbejdspladsen på grund af

VVS-OVERENSKOMSTEN	ALMINDELIGE LÆRLINGE	VOKSENLÆRLINGE – FYLDT 25 ÅR
Sygdom (fortsat) Punkt 26, stk. 22		sygdom betales pågældende for de manglende timer den pågældende dag som angivet ovenfor.
		Kronisk syge Personer, der har indgået en godkendt aftale i henhold til dagpengelovens § 56 (kronisk syge), er undtaget fra sygelønsordningen og modtager derfor kun den aktuelle sygedagpengesats for så vidt angår den sygdom aftalen vedrører.
Barns 1. Sygedag Punkt 26, stk. 23	Lærlinge har ret frihed med fuld løn ved barns 1. sygedage efter samme regler som i punkt 14, stk. 1 og 2.	Samme bestemmelser som gælder for almindelige lærlinge, idet voksenlærlinges timeløn dog ikke kan overstige overenskomstens minimalløn i punkt 3, stk. 1.
Barns hospitalsindlæggelse Punkt 26, stk. 24	Lærlinge har ret til frihed med løn i forbindelse med barns hospitalsindlæggelse efter samme regler/betingelser som i VVS-overenskomstens punkt 14, stk. 4.	Samme bestemmelser som gælder for almindelige lærlinge, idet voksenlærlinges timeløn dog ikke kan overstige overenskomstens minimalløn i punkt 3, stk. 1.